

Indledende bemærkninger til rettevejledningen

Denne rettevejledning er udarbejdet som hjælp til de censorer, der retter besvarelser til revisoreksamen 2009 og til støtte for nuværende og kommende kandidater, som ønsker en vejledning til, hvilke emner der burde / kunne være omtalt i besvarelsen.

Rettevejledningen angiver i skemaform en række forhold, som censorerne kan benytte som en form for tjekliste til gennemgang af den enkelte besvarelse. Til hvert spørgsmål er der angivet en række punkter, som besvarelsen bør / kan omfatte.

Kandidatens konkrete besvarelse og de forudsætninger, som kandidaten redegør for i sin besvarelse, har stor betydning for den konkrete bedømmelse, og det er derfor ikke muligt eller hensigtsmæssigt at anvende denne rettevejledning som et rent matematisk hjælpemiddel til at afgøre, om en kandidat er bestået eller ej.

De enkelte punkter i denne rettevejledning har ikke samme vægt i vurderingen af en besvarelse, og det er således censorernes samlede vurdering af de enkelte delspørgsmål, der er afgørende for, om en kandidat anses for bestået eller ikke-bestået.

Omtaler kandidaten et forhold angivet i tjeklisten overfladisk eller fejlbehæftet, kan dette ikke tillægges vægt. F.eks. er det ikke tilstrækkeligt, at en kandidat i sin besvarelse anfører den konkrete henvisning til en lovbestemmelse eller standard, hvis ikke kandidaten redegør for, hvorfor denne henvisning er relevant, og hvad bestemmelsen indeholder.

Omvendt kan der være tilfælde, hvor en kandidat vælger at strukturere besvarelsen anderledes end forudsat i denne rettevejledning, men hvor besvarelsen alligevel vurderes at være bestået. Især kan det forekomme, at en kandidat vælger at strukturere sin besvarelse af et spørgsmål, der er opdelt i et eller flere underspørgsmål, anderledes end det er forudsat i denne rettevejledning. Såfremt kandidatens opdeling i øvrigt virker naturlig, og besvarelsen har samme værdi for modtageren, skal dette ikke ændre den samlede vurdering af besvarelsen.

Den samlede vurdering af, om en kandidat er bestået, vil ikke kun være et spørgsmål om, hvorvidt kandidaten korrekt redegør for de punkter, som er anført i denne rettevejledning, men også i hvilket omfang kandidaten begrundes sin besvarelse.

Afgørende er, om besvarelsen er forståelig, samt om besvarelsen samlet set må anses for at have værdi for modtageren.

Karakter gives efter 12-skalaen på de enkelte spørgsmål og for de enkelte dage, men sammenfattes til "bestået" eller "ikke-bestået" for begge dage under ét.

1. dag

Spørgsmål 1:	25 %
Spørgsmål 2:	25 %
Spørgsmål 3:	20 %
Spørgsmål 4:	15 %
Spørgsmål 5:	<u>15 %</u>
	<u>100 %</u>

Spørgsmål 1 (vægt 25 %)

Du bedes i internt notat til din chef overordnet redegøre for alle væsentlige bemærkninger og kommentarer til de modtagne oplysninger og det foreliggende udkast til årsrapport for 2008/09 giver anledning til af revisions- og regnskabsmæssig karakter, herunder en konkret begrundet redegørelse for eventuelle yderligere handlinger og aktiviteter for afslutning af revisionen, som skal foretages inden endelig stillingtagen til udformning af revisionspåtegningen.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
Det er afgørende for besvarelsen af spørgsmål 1, at kandidaten ser problemstillingen vedrørende going concern og manglende likviditet.	
<p>Revision</p> <p>Kandidaten skal være opmærksom på, at Syndion A/S har en "svag" regnskabsfunktion. Regnskabsudarbejdelse er foretaget af tidligere revisor Krejle-Revision I/S, som formentlig har begrænset kendskab til udvikling i IASB standarder m.v., ligesom den ikke konstaterede regnefejl i årsrapporten for 2007/08 bør skærpe revisors årvågenhed i forbindelse med revisionen og revision af selve årsrapporten.</p>	
Der er tale om førstegangsrevision, hvorfor der skal indhentes tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for, at primobalancen ikke indeholder fejlinformation m.v. (RS 510). Opgavens oplysninger om fejlen i opgørelse af igangværende arbejder primo skal derfor omtales og vurderes i henhold hertil. I opgaveteksten omtales fejlen som "...en relativ banal regnefejl...". Kandidaten bør forholde sig til, hvorledes tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for primobalancen indhentes specielt set i lyset af den konstaterede fejl heri.	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>I den gode besvarelse er kandidaten opmærksomhed på, at tidligere revisor har udført arbejde, der ikke er foreneligt med hvervet som revisor for en børsnoteret virksomhed. Tidligere revisor har foretaget selvrevision, og der kan med rette stilles spørgsmålstejn ved dennes uafhængighed. Kandidaten bør forholde sig hertil, i form af overvejelser om primobalancens korrekthed, hvilket kan føre til, at der må udføres yderligere revisionshandlinger til sikring af primobalancens retvisende billede.</p>	
<p>Selskabet er presset økonomisk. Kreditrammen fra Grea-Bank A/S på 20 mio.kr. er kun lige akkurat nok til at dække likviditetsbehovet for det kommende år i henhold til budgettet. Kandidaten skal forholde sig kritisk til, at likviditetsbehovet ifølge budgettet kun lige akkurat er dækket for det kommende år. (Der er således ingen "buffer", hvorfor selv små budgetafvigelse kan medføre et udækket likviditetsbehov.) Budgettet for 2009/10 viser en kraftig forbedring i Syndion A/S' indtjening. Kandidaten bør forholde sig hertil, herunder som minimum anføre, at grundlaget for forbedringen skal undersøges og uddybes nærmere. Det forventes ikke, at kandidaterne anfører konkrete handlinger vedrørende gennemgang af budgetter, men kandidaten skal være opmærksom på, at indtjeningen forbedres væsentligt og forholde sig kritisk hertil.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Kreditrammen fra Grea-Bank A/S er afgørende for selskabets fortsatte drift. Det fremgår af opgaveteksten, at kreditrammen er "...uopsigelig med mindre misligholdelsesbestemmelserne træder i kraft". Af misligholdelsesbestemmelserne i låneaftalen bilag 2 fremgår følgende som misligholdelsestilfælde:</p> <p><i>"Låntagers regnskabsmæssige indre værdi er mindre end udestående lånebeløb. Ved opgørelse af regnskabsmæssig indre værdi tillægges immaterielle anlægsaktiver ikke værdi."</i></p> <p>Ifølge udkast til årsrapport for 2008/09 udgør egenkapital t.kr. 13.556, hvori immaterielle anlægsaktiver indgår med t.kr. 2.045. Den regnskabsmæssige indre værdi i relation til låneaftalens bestemmelse udgør således t.kr. 11.511. Bankgæld udgør t.kr. 11.460. Pr. balancedagen er Syndion A/S meget tæt på misligholdelse. Selv små ikke korrigerede rettelser kan således få væsentlig indflydelse på grundlaget for Syndion A/S' fortsatte drift. Det er afgørende, at kandidaten er opmærksom herpå og redegør herfor samt tager højde herfor i revisionen af årsrapporten for 2008/09, jf. f.eks. RS 570, herunder redegøre og argumentere for væsentlig usikkerhed om going concern.</p>	
<p>Selvom det forudsættes, at misligholdelsesbestemmelserne ikke er overtrådt pr. balancedagen vil disse på det foreliggende grundlag anses for overtrådt umiddelbart efter balancedagen, jf. oplysningerne om det budgetterede underskud på 5 mio.kr. for 2009/10. Med andre ord har Grea-Bank A/S ret til opsigelse af lånet umiddelbart efter balancedagen, hvilket der skal tages højde for ved vurdering af going concern i forbindelse med årsrapporten for 2008/09, jf. blandt andet RS 570. Der ses af udkastet til årsrapport ikke at være taget stilling hertil. Der skal indhentes tilsagn eller lign. fra Grea-Bank A/S om, at denne vil forsætte låneengagementet minimum 12 måneder frem under forudsætning af det foreliggende budget m.v. Det er afgørende, at kandidaten er opmærksom herpå.</p> <p>Forholdet er afgørende for årsrapporten, hvorfor revisor straks bør indkalde Syndion A/S' ledelse til møde for at drøfte forholdet, jf. blandt andet RS 260 bestemmelser om rettidig kommunikation med selskabets øverste ledelse.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Den manglende likviditetsmæssige "buffer" medfører alt andet lige, at der må stilles krav om yderligere kapitalberedskab for det kommende år for, at forudsætning for going concern er opfyldt.</p> <p>Niels Iversen har ifølge opgaveteksten tilkendegivet, at <i>"...Niels Iversen Holding A/S ville støtte op om Syndion A/S indtil der igen kunne rejses kapital på kapitalmarkederne"</i>.</p> <p>Såfremt ovenstående skal lægges til grund, skal det formaliseres, herunder hvornår og hvordan Syndion A/S kan "kalde" støtten fra Niels Iversen Holding A/S samt eventuelt beløb m.v.</p> <p>Det fremgår af opgaveteksten, at eneste oplysninger der p.t. haves om Niels Iversen Holding A/S er årsrapport for 2007 udvisende en egenkapital på 21,5 mio.kr. Det fremgår også, at selskabets aktiver består af en udlejningsejendom, børsnoterede aktier og aktierne i Syndion A/S, alle indregnet til dagsværdi. Herudover havde selskabet en bankgæld på 15 mio.kr. Generelt har der været meget væsentlige værdifald på den pågældende type aktiver, hvorfor kandidaten skal indhente yderligere informationer om selskabet for at kunne vurdere boniteten af selskabet og derved værdien af en eventuel støtteerklæring fra selskabet. Det er afgørende, at kandidaten ikke tillægger fuld værdi til tilsagnet om støtte før det er formaliseret samt det er dokumenteret, at Niels Iversen Holding A/S har evne til at opfylde forpligtelsen.</p>	
<p>Regnskab</p> <p>Kandidaten skal være opmærksom på, at det foreliggende udkast til årsrapport mangler omtale af going concern problematikkerne, herunder forudsætning for aflæggelse af årsrapporten efter going concern principper. Der er en række forudsætninger, som skal være opfyldt for aflæggelse efter going concern principper, jf. ovenfor. Usikkerhederne, forudsætningerne for going concern, sikring af tilstrækkeligt kapitalberedskab m.v. skal som minimum fremgå af ledelsesberetningen.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Det er anført i opgaveteksten, at der er konstateret en fejl i primobalancen, hvorved igangværende arbejder er indregnet med 1 mio.kr. for meget. Denne fejl er rettet over resultatopgørelsen og er ikke omtalt i udkastet til årsrapport. Væsentlige fejl vedrørende tidligere år skal korrigeres i sammenligningstal og primøegenkapital. Herudover skal der gives diverse oplysninger om fejlen i noterne, jf. IAS 8. I udkastet er det således implicit forudsat, at der ikke var tale om en væsentlig fejl. Kandidaten skal omtale og vurdere dette. I den forbindelse skal kandidaten være opmærksom på, at væsentlighed ikke kun kan vurderes med udgangspunkt i regnskabstallene for 2007/08, men også skal vurderes i forhold til selskabets udmeldinger til forventet resultat for 2007/08. Kandidaten skal tage stilling til væsentlighedsniveauet (angivelse af konkret tal).</p>	
<p>Bankgælden er præsenteret som langfristet. Såfremt misligholdelsesbestemmelserne var overtrådt pr. balancedagen, jf. omtale ovenfor, skal lånet præsenteres som kortfristet, uanset om der efter balancedagen er indgået aftale med banken eller lign., jf. IAS 1.74. Ud fra det foreliggende udkast er dette ikke tilfældet, men meget tæt på. Selv meget små fejl i årsrapporten kan således medføre en væsentlig reklassifikation af gælden. Kandidaten bør være opmærksom herpå, da det i givet fald er en væsentlig ændring af årsrapporten.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Yderligere handlinger og aktiviteter Sammenfattende skal minimum følgende handling og aktiviteter foretages for afslutning af revisionen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Drøftelse af going concern forhold med selskabets øverst ledelse, herunder budget for 2009/10 / forudsætninger herfor m.v. 2. Vurdering af likviditetsbehov for det kommende år (hvad er realistisk / hvor stor "buffer" er nødvendig m.v.). 3. Indhentning og drøftelse af ledelsens input til omtale af going concern forudsætning, usikkerheder m.v. i ledelsesberetningen. 4. Afklaring af Grea-Bank A/S' stilling til fortsættelse af bankengagementet. 5. Indhentelse af dokumentation for Niels Iversen Holding A/S' evne til at opfylde eventuel støtteerklæring overfor Syndion A/S. 6. Formalisering af Niels Iversen Holding A/S' støtteerklæring overfor Syndion A/S. 7. Indhentelse af ledelsens begrundelser for klassifikation af fejlen i primobalancen som værende ikke-væsentlig samt vurdering heraf. 8. Vurdering af, hvorledes den meget lille margin for fejl i årsrapporten, der medføre, at bankgæld skal indregnes som kortfristet, afdækkes revisionsmæssigt. 	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 1</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 2 (vægt 25 %)

På det foreliggende grundlag bedes du udarbejde et internt notat til brug for din chefs drøftelser med ledelsen på et regnskabsmøde medio juni. Dit notat bedes indeholde forslag til konkrete formuleringer af mulige revisionspåtegninger samt betingelser og begrundelser for afgivelse af de enkelte påtegninger, herunder forslag til nødvendige oplysninger m.v. i ledelsesberetningen for de enkelte påtegninger.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Det er afgørende, at kandidaten er opmærksom på, at det er ledelsen, der skal udarbejde ledelsesberetningen. Der skal således alene være tale om et internt notat til chefen med forslag til minimumsindhold i ledelsesberetningen for afgivelse af mulige revisionspåtegninger på årsrapporten for 2008/09.</p>	
<p>Aflæggelse efter going concern principper kræver, at ledelsen vurderer, at selskabet kan fortsætte driften i minimum 12 måneder efter balancedagen. Er der væsentlige usikkerheder og forudsætninger herfor, skal disse fremgå af årsrapporten. Se IAS 1. Kandidaten skal i den sammenhæng særlig være opmærksom på eventuel misligholdelse af banklån umiddelbart efter balancedagen m.v., jf. tidligere omtale. Det er vigtigt, at forudsætningerne for ledelsens vurdering af Syndion A/S' evne til at fortsætte driften drøftes indgående med ledelsen og vurderes kritisk af revisor. Kandidaten bør i den sammenhæng være opmærksom på, at en ikke uvæsentlig del af Niels Iversens formue formentlig er bundet i aktierne i Syndion A/S, hvilket kan have en påvirkning på Niels Iversens vurderinger af fremtiden.</p>	
<p>Syndion A/S har ikke nået det forventede i forbindelse med børsnoteringen og har de seneste år realiseret underskud. Underskuddet forventes ifølge budgettet væsentlig reduceret i 2009/10. Der skal foretages yderligere revisionshandling for underbygning heraf, jf. f.eks. RS 570.</p>	
<p>Ved anførelse af nødvendige oplysninger m.v. er det afgørende, at kandidaten forholder sig konkret til det i opgaven anførte oplysninger og de løsninger m.v. kandidaten tidligere har anført på de revisions- og regnskabsmæssige forhold.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Er revisor enig i ledelsens vurdering af, at årsrapporten kan aflægges efter going concern principper, skal det vurderes, om der er betydelig usikkerhed omkring forudsætningerne herfor. Dette er tilfældet for Syndion A/S.</p> <p>Revisor skal derfor overveje, om der er redegjort fyldestgørende for usikkerhederne m.v. i årsrapporten (RS 570).</p> <p>Er dette tilfældet, skal revisor afgive en påtegning uden forbehold, men med supplerende oplysninger, der fremhæver den betydelige usikkerhed.</p> <p>Kandidaten skal konkret anføre, hvilke oplysninger ledelsen i givet fald skal medtage i ledelsesberetningen. Som minimum skal ledelsen anføre, at kapitalberedskab er sikret ved tilsagn fra banken om fortsat kreditgivning på uændrede vilkår samt tilsagn fra hovedaktionær om tilførsel af yderligere likviditet, hvis det bliver nødvendigt. Herudover bør ledelsen forholde sig til den forventede forbedrede indtjening og omtale forudsætningerne herfor samt usikkerhederne m.v. i den forbindelse.</p> <p>Kandidaten skal herefter konkret formulere de supplerende oplysninger under de givne forudsætninger (RS 570). De supplerende oplysninger må ikke have karakter af et "skjult" forbehold. Det forventes at kandidaten er opmærksom på typen af supplerende oplysning jf. erklæringsbekendtgørelsen, og anfører at der er tale om supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet.</p>	
<p>Er revisor enig med ledelsen og vurderer, at der ikke er betydelig usikkerhed om forudsætningerne m.v. skal der ikke afgives supplerende oplysninger. På baggrund af de foreliggende oplysninger må det antages, at der skal argumenteres meget for denne løsning og de konkrete oplysninger i ledelsesberetningen samt revisionsbeviset herfor, skal være meget stærke for at kunne afgive revisionspåtegning uden supplerende oplysninger.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Er revisor enig i ledelsens vurdering af, at årsrapporten kan aflægges efter going concern principper, men vurderer, at der ikke er redegjort tilstrækkelig for forudsætningerne og de derved forbundne usikkerheder, skal revisor tage forbehold eller i yderste konsekvens afgive en afkræftende konklusion. Henset til at selskabet er børsnoteret må forbehold af denne type være sidste udvej og i praksis meget sjældent forekommen. I praksis skal likviditeten sikres inden påtegning af årsrapporten, således at førnævnte model kan benyttes.</p>	
<p>Udover formuleringerne i revisionspåtegningen vedrørende going concern m.v. skal kandidaten afhængig af tidligere besvarelse overveje om den konstaterede fejl i primobalancen og præsentationen heraf giver anledning til omtale i revisionspåtegningen.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 2</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 3 (vægt 20 %)
 Du bedes endvidere til brug for drøftelser med din chef udarbejde forslag til formulering af konkrete afsnit i revisionsprotokollatet om revisionspåtegningen afhængig af dine forskellige mulige forslag til revisionspåtegning i spørgsmål 2. Det er kun de i den forbindelse relevante afsnit, der bedes formuleret.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
Det er afgørende for besvarelsen af spørgsmål, at der er en entydig sammenhæng med besvarelsen af de to foregående spørgsmål.	
I revisionsprotokollatet skal alle forhold, som er konstateret ved revisionen af ledelsesmæssig karakter, anføres (RS 260, RL). Kandidaten bør angive, hvor i revisionsprotokollatet afsnittene indarbejdes.	
Kandidaten skal anføre de supplerende oplysninger (forbehold) fra revisionspåtegning (RS 265).	
Usikkerhederne knyttet til selskabets fortsatte drift, indhentet dokumentation og revisors stillingtagen hertil skal anføres. For Syndion A/S skal minimum følgende forhold omtales: <ol style="list-style-type: none"> 1. Budget / likviditetsbehov for det kommende år, herunder særlig forudsætningerne og begrundelserne for forventningerne om væsentlig forbedret indtjening. Budgetprocedure (og dermed validiteten heraf) bør omtales. 2. Likviditetsbehovet for det kommende år samt hvorledes det er sikret, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • overtrædelse af misligholdelsesbestemmelserne for banklån umiddelbart efter balancedagen samt omtale af bekræftelser fra bank på, at lån kan fortsætte på uændrede vilkår m.v. • omtale af vurdering af eventuel støtteerklæring fra Niels Iversen Holding A/S. 3. Omtale af fejl i primobalance, herunder omtale af væsentlighed / ikke-væsentlighed m.v. 4. Omtale af svag regnskabsfunktion. 	
Rettebemærkninger til spørgsmål 3	
Karakter:	

Spørgsmål 4 (vægt 15 %)

Du bedes gennemgå oplysningerne om Corporate Governance i udkast til årsrapport for 2008/09 (bilag 1) og udarbejde et internt notat til din chef for de væsentligste forhold og / eller manglende beskrivelser m.v. for Syndion A/S ud fra de konkrete oplysninger.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Kandidaten kan med fordel tage udgangspunkt i Nørby-udvalgets anbefalinger til god selskabsledelse, som er en del af oplysningsforpligtelserne på NASDAQ OMX København.</p> <p>Der bør foreslås, at afvigelser fra anbefalingerne blev oplyst og begrundet.</p>	
<p>Kandidaten kan eventuelt her omtale forholdet med den tidligere revisor, der har udført selvrevision og ikke kan anses for at være uafhængig af virksomheden.</p>	
<p>I den gode besvarelse kan overordnet redegøres for de nye regler i ÅRL omkring redegørelse for virksomhedsledelse, der skal indeholde oplysninger om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kodeks for virksomhedsledelse, • hovedelementerne i virksomhedens interne kontrol- og risikostyringssystemer i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen , og • sammensætningen af virksomhedens ledelsesorganer m.v. <p>Reglerne trådte i kraft den 1. september 2008 og har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. september 2008 eller senere. Dette er således først aktuelt for Syndion A/S for 2009/10.</p>	
<p>I den gode besvarelse kan ligeledes ske en kortfattet omtale de ny bestemmelser i revisorlovens § 31 om nedsættelse af revisionsudvalg, og mulighederne for under visse betingelser at lade den samlede bestyrelse varetage opgaven.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Niels Iversen har stiftet Syndion A/S og var direktør frem til børsnoteringen. I forbindelse med børsnoteringen blev han formand for bestyrelsen. Efter afskedigelse af direktør Kenneth Jørgensen i marts 2009 genindtrådte Niels Iversen igen som direktør.</p> <p>I henhold til Nørby-udvalget anbefales det, at mindst halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne er uafhængige. For at et bestyrelsesmedlem anses for uafhængigt, må det enkelte medlem ikke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. være ansat i eller have været ansat i selskabet inden for de sidste 5 år. 2. være eller have været medlem af direktionen i selskabet. 3. være professionel rådgiver for selskabet. <p>Niels Iversen opfylder således ikke udvalgets definition for uafhængighed. Udvalgets definition bør anføres i årsrapporten.</p> <p>Herudover anbefales det, at medlemmer af et selskabs direktion ikke indgår i selskabets bestyrelse.</p> <p>Sluttelig indeholder udkastet til årsrapport ikke oplysninger om bestyrelsesmedlemmernes stilling, øvrige bestyrelsesposter m.v.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 4</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 5 (vægt 15 %)

Din chef beder dig derfor i internt notat redegøre for, hvorledes kontrakten skal behandles regnskabsmæssigt og hvad forudsætningerne herfor er m.v.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Kandidaten skal være opmærksom på forbuddet mod selvrevision RL § 24, stk. 4. Revisor kan således ikke rådgive og yde regnskabsmæssig assistance med regnskabsmæssig behandling af den konkrete kontrakt for herefter af forstå revisionen i forbindelse med revision af årsrapporten.</p> <p>I opgaven anmodes om et internt notat til chefen. Kandidaten skal være opmærksom herpå.</p>	
<p>Syndion A/S planlægger ud fra de givne oplysninger at sælge en samlet ”pakke” bestående af:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Licens 2. Support og løbende vedligehold 3. Et antal konsulenttimer <p>Den samlede pris for ”pakken” skal henføres til disse bestanddele.</p> <p>Opdelingen af prisen skal være reel og dokumenterbar (sandsynlig). Revisor skal være opmærksom på risikoen for vilkårlig fordeling, idet indtægtsførsel er forskellig (IAS 18 m.fl.).</p>	
<p>Indtægt vedrørende licens indtægtsføres, når levering har fundet sted. I praksis vil dette normalt være, når produktet er installeret og fungerer på kundens systemer.</p>	
<p>Support og løbende vedligeholdelse indregnes som indtægt i løbet af den periode, hvor support og løbende vedligeholdelse udføres. Typisk vil indregning ske lineært over perioden, men andre metoder kan benyttes.</p>	
<p>Konsulenttimer indregnes i takt med de faktiske konsulenttimer præsteres til kunden.</p>	
<p>I balancen vil den ikke indtægtsførte del af den totale salgssum være indregnet som passiv under periodeafgrænsningspost.</p>	
<p>Betalingsmetodikken (50 % ved underskrift og 50 %, når softwaren er implementeret) er ikke styrende for indtægtsførslen.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Indtægter måles til dagsværdi af det modtagne vederlag. Er det normalt eller forventelig, at kontantrabatten udnyttes indregnes omsætning efter fradrag af rabatten på 7,5 %. Udnytter kunden herefter mod forventning ikke kontantrabatten reguleres omsætningen som en ændring af regnskabsmæssige skøn.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 5</p>	
<p>Karakter:</p>	

<p>Kommentarer / sammenfatning vedr. 1. dag</p>	
<p>Samlet karakter for 1. dag:</p>	

2. dag

Spørgsmål 1:	20 %
Spørgsmål 2:	20 %
Spørgsmål 3:	20 %
Spørgsmål 4:	25 %
Spørgsmål 5:	<u>15 %</u>
	<u>100 %</u>

Spørgsmål 1 (vægt 20 %)

Du bedes i et internt notat til din chef redegøre for dine overvejelser i relation til økonomichefens henvendelse. Notatet bedes indeholde begrundelse for valg af erklæringstype, herunder et fuldt udkast til en erklæring, samt redegørelse for de konkrete arbejdshandlinger, der skal foretages i forbindelse hermed.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
Formålet med spørgsmålet, er at få kandidaten til kritisk at forholde sig til, hvilken type erklæring, der kan afgives til banken.	
Besvarelsen skal indeholde en vurdering af muligheden for afgivelse af erklæring både med og uden sikkerhed, samt værdien heraf for bruger (banken). Kandidaten skal forholde sig kritisk til bankens ønske om revision af betalingsvilje og -evne. Umiddelbart kan en sådan erklæring ikke afgives.	
Erklæring om aftalte arbejdshandlinger anses at være det oplagte valg (eksempel på aftalte arbejdshandlinger fremgår af RS 4400, bilag 2). Såfremt der foreslås erklæring efter RS 3000 eller RS 800, skal der lægges vægt på kandidatens argumentation herfor.	
Kandidaten skal være opmærksom på, at den ny erklæringsbekendtgørelse alene regulerer erklæringer med sikkerhed. En erklæring om aftalte arbejdshandlinger er således ikke omfattet af erklæringsbekendtgørelsen og er derfor heller ikke underlagt de faste krav til opbygning af erklæringer, jf. § 14.	
Kandidaten skal være opmærksom på at sikre, at økonomichefen og direktøren har fuldmagt til at forpligte selskabet som skitseret. Bestyrelse skal sandsynligvis involveres.	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Kandidaten skal være opmærksom på, at aftalebrev skal indhentes samt kort skitsere indhold (arbejdshandlinger, honorar). Eksempel på aftalebrev fremgår af RS 4400, bilag 1.</p>	
<p>Eksempler på arbejdshandlinger, der bør behandles, afhænger naturligvis af forslag til erklæringsindhold. Følgende arbejdshandlinger bør foreslås:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saldoforespørgsler. • Efterfølgende betaling. • Debitorsaldo (-modul) afstemmes til finansbogholderi / specificeres på enkeltdebitorer / kontrolleres (stikprøvevist) til fakturaer / øvrige dokumentation. • Kontokort for debitorer kontrolleres (stikprøvevist) til fakturaer og indbetalinger på bank. • Ledelseserklæring skal indhentes. <p>De anførte arbejdshandlinger skal understøtte den af kandidaten valgte erklæring.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 1</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 2 (vægt 20 %)

Med udgangspunkt i de nye oplysninger beder din chef dig udarbejde et internt notat til brug for drøftelserne mandag morgen. Du bedes redegøre for de yderligere forhold, som revisor og ledelse bør undersøge eller tage initiativ til med henblik på styring af det videre forløb, under hensyntagen til de tidsmæssige aspekter samt nødvendige tiltag med henblik på sikring af selskabets overlevelsese- og / eller rekonstruktionsmuligheder.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Det er nu tydeligt, at selskabets situation kan være kritisk på kort sigt (hvis tab realiseres). Egenkapitalen vil være tabt, selskabets likviditetsmæssige situation må også antages at være kritisk og banken har forlangt yderligere sikkerhed.</p> <p>Det er afgørende for besvarelsen, at kandidaten er opmærksom på den kritiske situation.</p> <p>Egenkapitalen udgør 14,3 mio.kr. pr. 31. juli og debitortabet efter moms udgør 20 mio.kr. (det fremgår ikke eksplicit af opgaven, om der er moms på tilgodehavendet. Det er i besvarelsen lagt til grund, at tilgodehavendet er med moms). Det væsentlige er, at kandidaten er opmærksom på, at moms bør overvejes.</p>	
<p>Kandidaten skal i sin besvarelse være opmærksom på, at der skal handles hurtigt (tid er en kritisk faktor).</p>	
<p>Der er tale om et internt notat, der skal produceres over kort tid. Formen skal være præcis og kortfattet, og kan eventuelt have form af en mødeagenda eller suppleres med en sådan.</p>	
<p>Besvarelsen skal vise modenhed (kandidaten skal agere som en aktiv og konstruktiv sparringspartner).</p>	
<p>Det er afgørende, at kandidaten er opmærksom på, at bestyrelsen skal inddrages hurtigst muligt .</p> <p>Direktionen skal informere bestyrelsen. Revisor bør udsende revisionsprotokol hurtigst muligt med information om udviklingen (umiddelbart efter mødet).</p>	
<p>Kandidaten bør sikre, at den fornødne kompetence er tilstede til krisehåndteringen (drøftelser med egen chef og specialister).</p>	
<p>Det er endvidere vigtigt, at kandidaten er opmærksom på sin rolle som sparringspartner. Det er ledelsen, der beslutter, hvilke skridt der skal tages.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen								
<p>Overvejelser om going concern (RS 570) er nødvendig at inddrage.</p>									
<p>Kandidaten bør ligeledes kort inddrage situationen i Holdingselskabet.</p> <p>Med udgangspunkt i opgaveteksten kan Holdingselskabets tal opstilles således:</p> <p style="text-align: right;">(mio.kr.)</p> <p>Holdings tal</p> <p>EK pr. 30. april 2009, jf. opgavetekst . . . . . <u>50,0</u></p> <p>Der fordeles:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Kapitalandel i HP A/S (D/S *) . . . . .</td> <td style="text-align: right;">33,8</td> </tr> <tr> <td>Mellemregning, HP A/S **) . . . . .</td> <td style="text-align: right;">13,4</td> </tr> <tr> <td>Børsnoterede obligationer ***) . . . . .</td> <td style="text-align: right;"><u>2,8</u></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;"><u>50,0</u></td> </tr> </table> <p>*) Indregnes til indre værdi, jf. opgavetekst. **) Fremgår af bilag 1. ***) Det fremgår af opgavetekst, at resterende aktiver er i børsnoterede obligationer.</p> <p>Kandidaten kan på denne baggrund konkludere, at Holding ikke er nødlidende, men omvendt er der heller ikke tilstrækkelig fri likviditet til at dække likviditetsbehovet i HP A/S.</p> <p>Der kan argumenteres for, at de 2,8 mio.kr. nok skal inddrages, i forbindelse med en rekonstruktion.</p>	Kapitalandel i HP A/S (D/S *)	33,8	Mellemregning, HP A/S **)	13,4	Børsnoterede obligationer ***)	<u>2,8</u>		<u>50,0</u>	
Kapitalandel i HP A/S (D/S *)	33,8								
Mellemregning, HP A/S **)	13,4								
Børsnoterede obligationer ***)	<u>2,8</u>								
	<u>50,0</u>								
<p>Besvarelsen bør omfatte følgende forhold, der skal undersøges</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klarlægge årsag til, hvorfor det er gået som det er (ledelse og revisor). • Skabe overblik over likviditetsmæssig situation på kort sigt (ledelse og revisor). • Opdatere likviditets- og aktivitetsbudgetter med henblik på vurdering af fremtidsudsigter (ledelse og revisor). I den gode besvarelse bemærker kandidaten, at det latente tab på den store debitor - hvis denne går konkurs - forventeligt vil medføre en væsentlig nedgang i omsætningen. • Vurdering af muligheder for at fremskaffe likviditet. • Kontakte advokatforbindelse med henblik på styring af juridisk forløb (ledelse). 									

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Rekonstruktionsmuligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betalingsstandsning og akkordforhandlinger (dette forventes, under hensyntagen til opgavens efterfølgende forløb, behandlet udførligt. Kandidaten kan dog også have struktureret opgaven således, at en mere udførlig behandling indgår som en del af spørgsmål 4). • Øvrige forhold, som kandidaten bør inddrage ved gennemgangen: <ul style="list-style-type: none"> – Lovende udviklingsprojekt. – Fastholdelse nøglemedarbejdere i en periode (centralt for udviklingsprojektet). – Hvis mulighederne for at få genskabt en sund virksomhed er realistiske, er det centralt af få skabt dette grundlag. Dette vil ofte kræve tiltag med henblik på at skaffe likviditet på kort sigt. – Kapitaltilførsel fra moderselskab (tilskud eller gældseftergivelse). – Belåning af anlægsaktiver. – Er kassekredit udnyttet fuldt? Mulighed undersøges for udvidelse heraf. – Factoring. – Frasalg eventuel sale-leaseback. – D/S model. • Konkurs. 	
<p>Kandidaten med overblik, undersøger allerede på nuværende tidspunkt udsigten til at få sit honorar dækket. Fremsendelse af honorarnota bør ske i umiddelbar forlængelse af de udførte arbejder. Forudbetaling kan overvejes.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 2</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 3 (vægt 20 %)

Din chef beder dig om at udarbejde et internt notat, som beskriver de konkrete handlinger, du vil foretage med henblik på at afdække tilstedeværelsen af eventuelle omstødelige dispositioner, og i denne forbindelse redegøre for, hvorledes du forventer at afrapportere det udførte arbejde til advokat Hanne Hansen.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
Det er lagt til grund ved opgaven, at advokat Hanne Hansen er blevet beskikket som tilsynsførende i forbindelse med den anmeldte betalingsstandsning.	
Kandidaten bør her opstille rammerne for sit virke som regnskabskyndig tillidsmand (blandt andet vurdere egne kompetencer og habilitet).	
Det er centralt, at kandidaten viser forståelse for indholdet af KL §§ 164 og 165 ved besvarelse af spørgsmål 3 og 4.	
Kandidaten bør kunne nå frem til, at han som revisor for HP A/S kan virke som regnskabskyndig tillidsmand ved akkordforhandlingerne.	
Kandidaten skal være opmærksom på KL § 164, stk. 3 "Tillidsmænd må ikke medvirke ved istandbringelse af akkorder". Det er væsentligt, at kandidaten i sin besvarelse afgrænser sig fra at udføre juridisk arbejde og alene fokuserer på at identificere mulige omstødelige dispositioner.	
Det skal fremgå af besvarelsen, at der skal indhentes aftalebrev.	
Kandidaten bør forudsætte, at der er tilstrækkelig midler til at betale revisors honorar. Tilsynet må forudsættes at have vurderet dette.	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Kandidaten skal forholde sig til, hvorledes arbejdet forventes afrapporteret.</p> <p>Det er centralt, at afrapporteringsformen er aftalt forinden med de implicerede parter (aftalebrev).</p> <p>Kandidaten bør i denne forbindelse behandle afrapporteringen i sammenhæng med den redegørelse som skal afgives af tillidsmændene efter KL § 165, stk. 3 ("Tillidsmændene udarbejder endvidere en redegørelse for de vigtigste årsager til, at skyldneren søger tvangsakkord, indeholdende en nøje gennemgang af skyldnerens forretningsførelse og regnskabsvæsen, og anfører, om der foreligger dispositioner eller retsskridt, der bør søges omstødt. Redegørelsen skal angive, om tillidsmændene har modtaget de af dem ønskede oplysninger til bedømmelse af forholdene, og om disse må antages at være rigtige og fyldestgørende. Har skyldneren efter tillidsmændenes opfattelse gjort sig skyldig i strafbart forhold, bør redegørelsen indeholde oplysninger herom").</p> <p>Kandidaten bør være opmærksom på, at alle forhold principielt skal rapporteres (ingen væsentligheds-sondring).</p>	
<p>Såfremt der er flere tillidsmænd (f.eks. også en fagkyndig - ikke-revisor - udover den regnskabskyndige), er det i henhold til den ny erklæringsbekendtgørelse (jf. E&S' erklæringsvejledning af 24. marts 2009) muligt, at erklæringen kan underskrives af begge. Også i det tilfælde, hvor erklæring afgives med sikkerhed. Det er nu kun i forbindelse med afgivelse af revisionspåtegninger på regnskaber, at der er krav om at alle underskrivere er godkendte revisorer.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Omstødelige dispositioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten bør være opmærksom på at kredsen af nærtstående skal afklares (RS 550). • Af den interne rapportering (bilag 1) fremgår, at der er udloddet udbytte til Holding på 2,4 mio.kr. i perioden. Det fremgår ikke eksplicit af opgaveteksten, om udbyttet er sket kontant eller via reduktion af mellemregningen. Samlet er HP A/S gæld til Holding reduceret i perioden med 1,3 mio.kr. (2,4 mio.kr. + 13,4 mio.kr. = 15,8 mio.kr. pr. 30. april som pr. 31. juli er reduceret til 14,5 mio.kr.). Kandidaten bør overveje omstødelighed i denne forbindelse. • Tilgodehavendet på t.kr. 700 hos Fin Grossist ApS, der blev udlignet ved modregning på varegæld bør undersøges nærmere med henblik på omstødelse. Kandidaten bør vurdere, hvorvidt der kan være tale om betaling med usædvanlige midler ved modregningen (§ 67). • Bankens krav om yderligere sikkerhed i debitorer (spørgsmål 1) bør give anledning til diskussion af, hvorvidt dette er pant for gammel gæld (det fremgår ikke af opgaven om banken rent faktisk har fået yderligere sikkerhed og kandidatens besvarelse af dette spørgsmål må ses i sammenhæng hermed). • Reglerne i konkursloven (kapitel 8) omkring omstødelighed bør kortfattet skitseres af kandidaten. 	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<ul style="list-style-type: none"> • Oversigt over omstødelige dispositioner fremgår nedenfor. Kandidaten forventes at forholde sig konkret hertil, og ikke foretage en generel opstilling: <ul style="list-style-type: none"> – § 64 - Gaver (dog undtaget lejlighedsgaver og gaver, som ikke stod i misforhold til skyldnerens kår) fuldbyrdet senere end <u>6 måneder</u> før fristdagen kan altid omstødes. Gaver fuldbyrdet senere end <u>1 år</u> før fristdagen, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller blev insolvent ved fuldbyrdelsen. For nærtstående udvides perioden til <u>2 år</u>. – § 65 - Arveafkald (falden arv) afgivet senere end <u>6 måneder</u> før fristdagen. Perioden udvides til <u>2 år</u>, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller blev insolvent ved arveafkaldet. – § 66 - Vederlag til nærtstående, senere end <u>6 måneder</u> før fristdagen, der åbenbart overstiger, hvad der må anses for rimeligt. Perioden udvides til <u>2 år</u>, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller blev insolvent ved betalingen. – § 67 - Betaling af gæld før forfaldstidspunkt eller med usædvanlige betalingsmidler, eller betaling af gæld, der afgørende forringer skyldnerens betalingsevne (OBJEKTIV) senere end <u>3 måneder</u> før fristdagen, forudsat at betalingerne ikke under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær. Perioden udvides til <u>2 år for nærtstående</u>, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller blev insolvent ved betalingen. – § 69 - Fordringer modregnet i strid med konkurslovens regler herom, dvs. hvis der skabes en gunstig modregningsret (f.eks. køb af fordring). – § 70 - Pant for gammel gæld senere end <u>3 måneder</u> for fristdagen. Perioden udvides til <u>2 år for nærtstående</u>, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller blev insolvent ved pantsætningen. – § 71 - Udlæg foretaget senere end <u>3 måneder</u> før fristdagen har ingen retsvirkning. Perioden udvides til <u>2 år for nærtstående</u> medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller blev insolvent ved retsforfølgningen. – § 72 - Betaling af gæld efter fristdagen (KRÆVER OND TRO HOS BEGUNSTIGEDE), medmindre betalingen følger konkursordenen for betaling af gæld eller er nødvendig for at undgå tab eller er tilsyns-godkendt / tillidsmandsgodkendt. – § 74 - Andre dispositioner (KRÆVER OND TRO HOS BEGUNSTIGEDE), der på utilbørlig vis begunstiger en fordringshaver på de øvrige bekostning. NB! § 74 forudsætter, at kreditor vidste eller burde vide, at skyldneren var eller ved dispositionen blev insolvent og de omstændigheder, der gjorde dispositionen utilbørlig. Konkursboet / kurator har bevisbyrden. 	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsopgaver til afdækning af eventuelle omstødelige dispositioner (eksempler som kandidaten bør behandle en del af): <ul style="list-style-type: none"> – Indledende drøftelser med ledelsen og regnskabsmedarbejdere for at høre, om de har kendskab til eventuelle omstødelige dispositioner (advokat og revisor). – Definere og afgrænse nærtstående parter omfattet af undersøgelsen (advokat og revisor). – Gennemgang af selskabets konti for gaver, personaleomkostninger m.v. – Gennemgang af selskabets lønudbetalinger. Sammenholdes med listen over nærtstående. – Gennemgang af betalinger til kreditorer, anden gæld og andre tilgodehavender. – Gennemgang af betalinger til kreditinstitutter. – Gennemgang af transaktioner på likvide konti (herunder omkring fristdagen). – Gennemgang af transaktioner med aktionærer. – Gennemgang af til- og afgang på selskabets anlægskartotek, herunder kontrol af, om der er overdraget aktiver til nærtstående, er der redegjort for alle transaktioner og er de foretaget til markedsværdier er alle pantsætninger kendt og med på oversigt m.v. – Gennemgang af bevægelser på lagerbeholdningerne. – Kontrol af tilstedeværelsen af letomsættelige og / eller værdifulde aktiver. <p>Nedenstående punkter indeholder typisk juridiske overvejelser hvorfor en advokat bør foretage disse vurderinger:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Gennemgang af låneaftaler, kontrakter m.v. b) Gennemgå alle sikkerhedsstillelser, herunder tingbog, person- og bilbog. c) Gennemgang af eventuelle foretagne udlæg. 	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 3</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 4 (vægt 25 %)

Med udgangspunkt i de modtagne oplysninger bedes beregnet en forventet akkorddividende med henblik på afrapportering og udlevering til advokat Hanne Hansen, idet du i tilknytning til beregningen bedes redegøre for de arbejdshandlinger, du vil foretage med henblik på sikring af en retvisende dividendeprocent, ligesom forudsætninger og begrundelser bedes indarbejdet i opgørelsen.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Det skal fremgå af besvarelsen, at det er afgørende for åbning af tvangsakkordforhandlingerne, at selskabets overlevelsesmuligheder er rimelige og realistiske.</p>	
<p>Det anses for naturligt, at kandidaten har behandlet de forskellige typer af akkord / moratorium, herunder kravene til åbning af forhandlingerne og efterfølgende vedtagelse m.v., i spørgsmål 2. Kandidaten kan dog også have struktureret det således, at behandling heraf finder sted i nærværende spørgsmål 4.</p>	
<p>Der skal udarbejdes en statusoversigt efter KL § 165 (modregnet balance). Kandidaten skal være opmærksom, at rapporteringen er ekstern og i endelig udgave vil blive udleveret til kreditorerne ved åbning af akkordforhandlingerne.</p>	
<p>Statusoversigten udarbejdes sædvanligvis på fristdagen (anmeldelse af betalingsstandsning i skifteretten). Denne kendes ikke. Det er lagt til grund, at rapporteringen pr. 31. juli anvendes som udgangspunkt, da handlingsforløbet finder sted kort tid efter 31. juli.</p>	
<p>Kandidaten skal fortsat være opmærksom på KL § 164, stk. 3, "Tillidsmænd må ikke medvirke ved istandbringelse af akkorder".</p> <p>Kandidaten skal således være opmærksom på, at revisor ikke uden videre kan assistere med opgørelsen af akkorddividenden, men alene agere som regnemaskine og sparringspartner uden at foretage vurderinger af værdier m.v., da det er ledelsens ansvar at udarbejde statusoversigten.</p>	
<p>Revisionshandlinger med henblik på sikring af, at tallene i bilag 1 og den udarbejdede statusoversigt er retvisende.</p> <p>Akkord: (fokuseret på "forsigtig" fortsat drift - en blanding mellem going concern og realisationsværdier).</p> <p>Konkurs: Realisationsværdier</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Kandidaten skal være opmærksom på, at der skal afgives erklæring i forbindelse med arbejdet med statusoversigten.</p> <p>KL § 165, stk. 4: ”Endelig skal tillidsmændene afgive erklæring om, hvorvidt forslaget efter deres skøn er rimeligt og frembyder tilstrækkelig betryggelse for akkordens opfyldelse, samt om, hvilken dækning der kan antages at fremkomme i tilfælde af konkurs”.</p> <p>Erklæringen efter § 165, stk. 4, går på akkordforslaget som helhed, og ikke statusoversigten specifikt. Konkursloven stiller ikke specifikt krav om revision af statusoversigten. Det må dog antages, at revisor / tillidsmand vil udføre revisionshandlingerne med henblik på at kunne afgive erklæringen efter § 165, stk. 4.</p> <p>Erklæring bør udformes efter RS 800 (revision / høj grad af sikkerhed). Konkret indhold af erklæring bør indgå eventuelt i punktform.</p>	
<p>Kandidaten bør være opmærksom på, at der bør ske en gennemgang af budgetterne (efter RS 3400) for at kunne afgive erklæringen efter KL § 165, stk. 4.</p>	
<p>Kandidaten skal anføre, at der skal indhentes ledelseserklæring på statusoversigten.</p>	
<p>Der henvises til det vejledende løsningsforslag til statusoversigten (modregnet balance) og de indarbejdede bemærkninger hertil.</p>	
<p>Der skal udarbejdes en forventet dividendeprocent i såvel akkord som en konkurssituation (fremgår direkte af § 164, stk. 4).</p>	
<p>Kandidaten bør drøfte muligheden for, at hovedaktionæren, som led i opnåelse af akkorden, eftergiver en del af sit tilgodehavende i HP A/S, eller træder tilbage indtil de øvrige kreditorer er fyldestgjort.</p>	
<p>Det anses for centralt, at kandidaten forholder sig kritisk de beregnede dividendeprocenter.</p> <p>Der skal være stor forskel på dividendeprocenterne i henholdsvis akkord- og konkurssituationen (minimumsdividende ved vedtagelse af tvangsakkord kan ikke være lavere end 10 %, jf. § 161.)</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen	
<i>Rettebemærkninger til spørgsmål 4</i>		
Karakter:		

Spørgsmål 5 (vægt 15 %)

Du bedes i et notat til advokat Hanne Hansen redegøre for de skattemæssige konsekvenser for HP A/S og kreditorerne, såfremt der opnås tvangsakkord (gældseftergivelse) med selskabets kreditorer.

Du bedes endvidere i notatet til advokat Hanne Hansen redegøre for de skattemæssige konsekvenser for HP A/S og kreditorerne, såfremt tvangsakkorden ikke vedtages med selskabets kreditorer men i stedet gennemføres som en frivillig akkord.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Form og indhold af besvarelsen skal afspejle, at der er tale om et eksternt notat.</p> <p>Det forventes at kandidaten viser overordnet kendskab til de skattemæssige regler.</p>	
<p>Tvangsakkord Skattemæssige konsekvenser for HP A/S ved tvangsakkord</p> <p>En tvangsakkord vil være omfattet af reglerne i kursgevinstlovens § 24 om samlede ordninger.</p> <p>Gevinsten er skattefri for HP A/S, når det forudsættes, at gælden ikke nedskrives til et lavere beløb end fordringernes værdi for kreditorerne på tidspunktet for gældseftergivelsen.</p> <p>Der vil være underskudsbegrænsning efter ligningslovens § 15, stk. 2. (fremførbare underskud i akkordåret og fremførbare underskud fra tidligere indkomstår nedsættes med det beløb, hvormed HP A/S' gæld nedsættes i forbindelse med tvangsakkorden).</p> <p>Kandidaten bør være opmærksom på, at nedsættelsesbeløbet vil skulle reduceres med del af gældseftergivelsen, der hidrører fra HP Holding ApS' fordring på HP A/S, jf. ligningslovens § 15, stk. 2, 3. pkt.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Skattemæssige konsekvenser for kreditorerne ved tvangsakkord:</p> <p><u>Selskaber</u> har som udgangspunkt fradrag for tab på fordringer, jf. kursgevinstlovens § 3.</p> <p><u>Fysiske personer</u> har fradragsret for tab på fordringer, hvis de er pengenæringsdrivende (kursgevinstlovens § 13) eller har erhvervet fordringen som vederlag i næring eller i øvrigt i tilknytning til den erhvervsmæssige drift af deres virksomhed (statsskattelovens § 6, stk. 1, litra a, jf. kursgevinstlovens § 17).</p> <p>En vigtig undtagelse til denne hovedregel er dog, at <u>tab på koncerngæld</u> ikke som udgangspunkt er fradragsberettiget, jf. kursgevinstlovens § 4. Kandidaten bør lægge til grund, at ingen af undtagelserne i kursgevinstlovens § 4, stk. 3-5, finder anvendelse. HP Holding ApS vil derfor ikke have fradrag for tabet på fordringen på HP A/S.</p>	
<p>Frivillig akkord</p> <p>Kandidaten skal være opmærksom på, at de skattemæssige konsekvenser ikke afhænger af om akkorden er frivillig, men om der er tale om en samlet ordning omfattet af kursgevinstlovens § 24, eller en singular ordning omfattet af kursgevinstlovens § 6.</p> <p>Der foreligger som udgangspunkt en samlet ordning, når én eller flere kreditorer, der repræsenterer mere end 50 % af den usikrede gæld, deltager i ordningen. Herudover stilles der i nyere praksis krav om, at den resterende usikrede gæld kun må udgøres af småkrav, jf. blandt andet SKM2007.677.SR.</p> <p>For en beskrivelse af de skattemæssige konsekvenser af en frivillig akkord, der udgør en <u>samlet ordning</u>, henvises til beskrivelsen ovenfor under tvangsakkord.</p>	
<p>Skattemæssige konsekvenser for HP A/S ved en singular ordning</p> <p>HP A/S som udgangspunkt skattepligtig af den ved akkorden opnåede fordel, jf. kursgevinstlovens § 6. I henhold til kursgevinstlovens § 8 vil HP A/S dog ikke være skattepligtig af den del af gældseftergivelsen, der vedrører HP Holding ApS' hele eller delvise eftergivelse af fordringen på HP A/S.</p> <p>Reglerne om underskuds begrænsning i ligningslovens § 15 finder ikke anvendelse.</p>	

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Skattemæssige konsekvenser for kreditorerne ved en singulær ordning De skattemæssige konsekvenser for <u>kreditorerne</u> er de samme som ved en tvangsakkord.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 5</p>	
<p>Karakter:</p>	

<p>Kommentarer / sammenfatning vedr. 2. dag</p>	
<p>Samlet karakter for 2. dag:</p>	

<p>Kommentarer / sammenfatning vedr. opgaven som helhed</p>	
<p>Samlet karakter:</p>	

Statusoversigt pr. august 2009 - AKKORD

Værdiansættelserne i statusoversigten er foretaget med fortsat drift for øje.

Aktiver	Bogført værdi	Nedskrivning	Vurderet værdi	Behæftelser	Netto-aktiver	Note
Udviklingsomkostninger	15.290	-5.290	10.000	0	10.000	1
Grunde og bygninger	22.800	-7.800	15.000	-15.000	0	2
Tekniske anlæg og maskiner	6.230	-396	5.834	-3.200	2.634	3
Varelager	24.080	0	24.080	0	24.080	
Tilgodehavender fra salg	30.800	-25.000	5.800	0	5.800	4
Andre tilgodehavender	3.800	0	3.800	0	3.800	
Likvide beholdninger	1.070	0	1.070	0	1.070	
Aktiver i alt	104.070	-38.486	65.584	-18.200	47.384	
Ikke berørte krav:						
<i>Indregnet i kvartalsrapporteringen:</i>						
Skyldige feriepenge (§ 95)					-1.298	5
Bonus medarbejdere (§ 95)					-150	5
					-1.448	
<i>Ikke indregnet:</i>						
Honorar tilsyn og tillidsmand (§ 94)					-900	5
Godkendte udgifter i betalingsstandsningsperioden (§ 94)					-2.000	5
Opsagte medarbejdere (§ 95)					-1.500	5
Eventuelle omstødelige dispositioner					0	6
Nettoaktiver i alt					41.536	
Gældsforpligtelser	Bogført værdi	Nedskrivning	Vurderet værdi	Dækket af pant	Fortrinsberettiget	Udækket krav
Periodens skat	-5.703	5.703	0			0
Udskudt skat	2.600	-2.600	0			0
Skyldig skat	2.400		2.400			2.400
Kreditinstitutter	30.870		30.870	-15.000		15.870
HP Holding ApS	14.500		14.500			14.500
Leverandører af V og T	25.810		25.810	-3.200		22.610
Anden gæld	19.320	-5.000	14.320	0	-1.448	12.872
	89.797	-1.897	87.900	-18.200		68.252
Eventuelle omstødelige dispositioner						0
Gældsforpligtelser i alt	89.797	-1.897	87.900	-18.200		68.252
Ubehæftede aktiver						41.536
Uafdækkede krav						68.252
Akkorddividende						60,86%

NOTER	
1	Argumentation afgørende for værdi. Her er værdien anslået til 10 mio.kr., da opgavetekstens omtale af projektet som meget lovende er tillagt værdi. Udviklingsprojektet bør i akkordsituationen vurderes at have værdi.
2	5 mio. af bankens pant på 10 mio. bliver simpel gæld.
3	Nedskrivning af anlæg med gyldigt ejendomsforbehold til behæftet værdi.
4	a) Tab på debitor (25 mio.kr. inkl. moms) fragår da ikke indarbejdet i kvrt.rapporten. b) Transport på 4 mio.kr. i debitorer er givet for lang tid siden som må antages at have betalt, hvorved der ikke skal ske regulering herfor. c) Den ny transport på 5 mio.kr. (hvis antages gået igennem) bør undersøges nærmere (sandsynligvis omstødelig som pant for gammel for gæld).
5	Fortrinsstillede krav fremgår af opgaveteksten. Bonus til direktion, t.kr. 250, medtages ikke, da det ikke anses for at være fortrinsstillet.
6	Tillidsmændene skal oplyse om eventuelle omstødelige dispositioner, men disse skal ikke indarbejdes i den modregnede balance da det ikke er sikkert om der anlægges omstødelingssag og i givet fald om en sådan vindes.
7	Fremtidigt udnyttelsestidspunkt for skatteaktivet anses for så usikkert, at dette ikke kan indregnes med værdi.
8	Ved løsningsforslag bør muligheden for at hovedaktionæren nedskriver / eftergiver eller udskyder en del af sin fordring, drøftes. Yderligere kan kandidaten drøfte mulighederne for at der gives et skattefrit tilskud til HP A/S.
9	Nedskrivningen på 5 mio.kr. vedrører moms af tabet på debitor. T.kr. 1.448 er de indregnede fortrinsstillede krav.

Aktiver	Bogført værdi	Nedskriv- ning	Vurderet værdi	Behæftelser	Netto- aktiver	Noter
Udviklingsomkostninger	15.290	-15.290	0	0	0	1
Grunde og bygninger	22.800	-7.800	15.000	15.000	0	2
Tekniske anlæg og maskiner	6.230	-2.230	4.000	3.200	800	3
Varelager	24.080	-12.040	12.040	0	12.040	3
Tilgodehavender fra salg	30.800	-26.000	4.800	0	4.800	4
Andre tilgodehavender	3.800	0	3.800	0	3.800	
Likvide beholdninger	1.070	0	1.070	0	1.070	
Aktiver i alt	104.070	-63.360	40.710	18.200	22.510	
Ikke berørte krav:						
<i>Indregnet i kvartalsrapporteringen:</i>						
Skyldige feriepenge (§ 95)					-1.298	5
Bonus medarbejdere (§ 95)					-150	5
Feriepengeforpligtelser (§ 95)					-6.500	6
					-7.948	
<i>Ikke indregnet:</i>						
Honorar tilsyn og tillidsmand (§ 94)					-900	5
Yderligere omkostninger til bobehandling (§ 93)					-500	7
Godkendte udgifter i betalingsstandsningsperioden (§ 94)					-2.000	5
Opsagte medarbejdere					-1.500	5
Yderligere fratrædelsesgodtgørelser (§ 95)					-4.500	8
					-17.348	
Eventuelle omstødelige dispositioner					0	9
Nettoaktiver i alt					5.162	
Gældsforpligtelser	Bogført værdi	Nedskriv- ning	Vurderet værdi	Dækket af pant	Fortrins- berettiget	Udækket krav
Periodens skat	-5.703	5.703	0			0
Udskudt skat	2.600	-2.600	0			0
Skyldig skat	2.400		2.400			2.400
Kreditinstitutter	30.870		30.870	-15.000		15.870
HP Holding ApS	14.500		14.500			14.500
Leverandører af V og T	25.810		25.810	-3.200		22.610
Anden gæld	19.320	-5.000	14.320	0	-7.948	6.372
	89.797	-1.897	87.900	-18.200		61.752
Eventuelle omstødelige dispositioner						0
Gældsforpligtelser i alt	89.797	-1.897	87.900	-18.200		61.752
Ubehæftede aktiver						5.162
Uafdækkede krav						61.752
Konkursdividende						8,36%

NOTER

- 1 I konkursituationen anses det ikke for sandsynligt, at det igangværende udviklingsprojekt har en værdi.
- 2 5 mio. af bankens pant på 10 mio. bliver simpel gæld.
- 3 Ubehæftede anlæg nedskrevet til realisationsværdi, jf. opgaveteksten.
- 4 a) Tab på debitor (25 mio.kr. inkl. moms) fragår, da ikke indarbejdet i kvartalsrapporten. b) Transport på 4 mio.kr. i debitorer er givet for lang tid siden som må antages at have betalt, hvorved der ikke skal ske regulering herfor. c) Den ny transport på 5 mio.kr. (hvis antages gået igennem) bør undersøges nærmere (sandsynligvis omstødelig som pant for gammel for gæld). d) Herudover er anslået yderligere tab på 1 mio.kr. i konkursituationen (ikke omtalt eksplicit i opgaveteksten, men inddrivelse af tilgodehavender i en konkursituation er i praksis problemfyldt).
- 5 Fra opgaveteksten. Bonus til direktion, t.kr. 250, medtages ikke, da det ikke anses for at være fortrinsstillet.
- 6 Feriepengeforpligtelser bliver udløst i konkursituationen.
- 7 Anslået.
- 8 Alle medarbejdere står uden job i konkurs og skal have løn i opsigelsesperioden (beløbet fremgår ikke eksplicit af opgaveteksten og er anslået).
- 9 Tillidsmændene skal oplyse om eventuelle omstødelige dispositioner, men disse skal ikke indarbejdes i den modregnede balance, da det ikke er sikkert, om der anlægges omstødelingssag og i givet fald om en sådan vindes.
- 10 Nedskrivningen på 5 mio.kr. vedrører moms af tabet på debitor. T.kr. 7.948 er de indregnede fortrinsstillede krav.